MIELIPIDE

Pientuottaja saa samasta tai paremmasta laadusta vähemmän, aina. Miksi? Koska pienellä ei ole neuvotteluvaraa. Anna ilmaiseksi tai jätä kotiin mätänemään. **PIENTUOTTAJA KOMMENTOI UUTISTA PEEÄSSÄN PERUNANHINNOISTA**

LUKIJALTA

Pienet maksu-miehiksi

Jos muutamat tyrii, niin siitä kärsivät kaikki... On tehty päätös MMM:ssä siitä, että kaikki maksavat kevään 2015 jälkeen pohjoisen tuen rajoitteen ylittymisestä, vaikka oma ”kiintiömäärä” ei ylittyisikään.

Tähän asti on painotettu, miten kevään 2015 jälkeenkin kiintiöitä tarvitaan juuri pohjoisen tuen saamiseksi. Tällä joulukuussa tehdyllä ratkaisulla muka estetään rajoitteen ylittyminen C-alueella.

Meidänkin pikkuruisen 160 000 litran kiintiön täyttöennuste on nyt 110 prosenttia. Jos reilun vuoden päästä on sama tilanne, niin eikun hanat auki ja maitoa markkinoille. Maksan kuitenkin muiden ylitykset, vaikka itse tuottaisin vain ”kiintiöön” asti.

Suuret mammuttitautiin sairastuneet tilat, joille ei mikään riitä, kasvavat kasvamistaan. Se revitään meidän pienten selkänahasta.

Tämä päätöshän edesauttaa ”rakennekehitystä”. Tilat vähenevät kasvavalla vauhdilla, joka on jotain muuta kuin se tämän päivän 3–4 tilaa päivässä.

Tällainen päätös on epäoikeudenmukainen. Alkuun kun luin tästä uutisen, en meinannut uskoa näkemääni...

Kohta entinen emäntä

Vaarat

Mitä yhteistä on hengenvaarallisilla tinkimaidolla ja puunpoltolla? Bisnes peilin takana. Etelä-Euroopassa maksetaan viljelytukia tupakallekin.

Snowden

Säästöä

Säästövinkki päättäjille. Luottamusta lisää ja turha valvonta pienyksiköistä pois. **Jussi**

Korruptio

Virkamies valehtelee ensin yhtä, kiistää sen ja valehtelee toista. Oikeus ei näe tätä asiakirjoista, vaan toteaa, ei ole syytä epäillä...

Ei nimimerkkiä

Mitäs nyt?

Miten MTK aikoo olla mukana lihantuottajien edunvalvojana kun LTK lopetettiin. Kuinka luokitukseen voi enää luottaa?

Ei nimimerkkiä

Energiaa

Uusiutuvia energialähteitä kannattaa tukea. Tukia voi vähentää fossiiliselta turpeelta ja verotusta kiristää kivihiilen ja turpeen polttajilta.

Ei nimimerkkiä

Töitä

Jos maatalossa kotityöt lasketaan työaikaan, niin eikös ne kuulu laskea muillakin?

Tasapuolisesti

Kalat

Milloinka vihreät ymmärtää, että kalojen velvoiteistutukset tulee suorittaa vastakuoriutuneina? Näin säästytään lammikoiden jätevesiltä. **Kuha**

Jäsenmaksu

Miksi maksaisin ay-maksuja? SDP ei aja kun herrojen etuja. Sillä 1,3 prosentilla saan maksettua laskuja, eikä tarvi kustantaa SDP:n vaalimainoksia.

Ei nimimerkkiä

Venäjä

Venäjä on houkuteltava Euroopan unioniin. EU:ssa on hullumpiakin maita. Saataisiin eurolle kilpailija ”euru” ja varma talouskumppani.

Täyssuomalainen

Paalattua rypsiä

MT:ssä oli syksyllä juttu muoviin paalatusta rypsistä. Miten toimi? Analyysituloksia? Maittavuus? Säilyvyys? **J.J.**

MARKKU VUORIKARI

Maanviljelijöitä on sorrettu siitä lähtien, kun Arvo Salo 1960-luvulla halusi tappaa talonpojan päivässä, kirjoittaja sanoo.

Yhtä kansanryhmää pidetty lujilla jo kauan

Nykyään puhutaan vihasta. Mutta yksi kansanryhmä on saanut kokea jo sukupolven ajan vihaa ja vainoa. Se on ollut maaseutu ja viljelijät.

Aluksi viha kohdistui suuriin tiloihin ja myöhemmin pieniin. Niitä ovat viljelleet sodankäyneet miehet perheineen ja sitten jälkeläiset.

Tilastot kertovat, että noin 300 000 tilasta on jäljellä vain 60 000 tilaa.

Kaikki alkoi jo 60-luvulta, kun Arvo Salo julkisesti kuulutti, että pitää tappaa talonpoika päivässä. Siitä asia levisi poliittiselle kentälle.

Sitten tuli Lipposen ajat, nahkurin orret ja isäntien uhot. Annettiin sellainen kuva, että EU:n tullessa tilat tulevat niin suuriksi ja elinvoimaisiksi, että ei mitään tukia edes tarvita.

Asiat konkretisoituivat Hemilän aikana. Silloin oli jo kyse valtiovallan ja viranomaisten toimista. Pienten tilojen kohdalle lyötiin punainen leima, missä luki, että ’elinkelvoton’, vaikka monet tilat olivat kelpo kunnossa – mutta olivat viranomaisten mielestä pieniä?

Vielä näinä päivinäkin tilusjärjestelyissä on oltava pakolla mukana. On selvää, että ahtaammalle sielläkin pienet joutuvat. Jos on vuokrannut maata, sitä ei saa enää itselleen takaisin, ilman suuria sanktioita.

Tikestä tiedustellaan alvariinsa, että millainen maatila Teillä vielä mahtaa olla? Jokin rakennetutkimus meneillään ja sekin lakisääteinen.

Kaavoittajat tekevät kaikkensa, että maaseudulle ei voi rakentaa. Muissa ammateissa pitäisi jatkaa työelämää – vaan maaseudulla ei sallita sellaista. Ei edes perinnebiotoopin hoitoa.

Tänäkin päivänä eräs istuva kansanedustaja (Donner) ilmoittaa, että hän vihaa maataloutta. Ja jokaisen ’kotialttarilla’ (TV) nämä jaritervot ja kalleisotalot pilkkaavat päivittäin ’leipä suussa’ - kun sanotaan.

Kaiken tämän ohella päivitellään, kuinka maaseutu autioituu ja kaikki palvelut katoavat. Puhutaan luonnon monimuotoisuudesta ja kestävästä kehityksestä sekä luontoarvoista että kulttuurista.

Jopa Stalin balsameissaan olisi hyvillään, kun tietäisi miten tilat on Suomesta hävitetty.

Mutta sitkeitä ovat olleet palstaviljelijät, pienviljelijät ja pienet maatilat. Sodan jälkeen ne tekivät kaikkensa elintarvikkeiden puolesta. Omavaraisuus tulikin Suomeen. He rakensivat yhteiskuntaa innolla ja voimalla sekä talkoilla – ja valmista tulikin.

Esko Rajala
Ilmajoki

Sudenhoitosuunnitelma suomalaisille

Tänä vuonna ollaan uusimassa sudenhoitosuunnitelmaa.

Maa- ja metsätalousministeriön teettämä suurpetopolitiikan kehittämisarvio on valmistunut. Sen mukaan suurpetopolitiikan onnistumisen edellytyksenä on sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden tasavertainen huomioiminen suhteessa ekologisiin seikkoihin.

Toteutettu suurpetopolitiikka on täysin ohittanut susireviireillä asuvien ihmisten näkemykset, siksi se on mennyt täysin pieleen.

Suden osalta ekologisia tekijöitä on Suomessa tarkasteltu siitä lähtökohdasta, että susi pitäisi palauttaa 1700–1800-luvuilla vallinneeseen levinneisyyteen. Tutkijat ovat tiedotteissaan hämmästelleet, miksi vain Suomessa vastustetaan susien levittämistä koko maan alueelle.

Tarkasteltaessa susipopulaatioiden elinolosuhteita EU:n alueella voi todeta, että ainoastaan Liettuassa, Virossa, Suomessa ja Ruotsissa sudet eivät asu laajoissa erämaissa. Kaikkialla muualla sudet ovat asettuneet asumattomille ylänkö- ja vuoristoseuduille.

Petotutkija Ilpo Kojola ihmetteli yhdessä keskustelussa, miksei Espanjassa, Ranskassa, Kreikassa ja Italiassa ole tällaista susipelkoa kuin Suomessa. Valitettavasti kukaan ei osannut vastata hänelle. Edellä luetelluissa maissa sudet elävät asumattomilla vuorilla ja ylängöillä.

> Sudenmetsästyksen tulee kuulua Suomessa kansallisen päätösvallan alaisuuteen.«
> **ANTTI TARKKALA**

EU-alueen kartalta näkee selkeästi, kuinka sudet ovat asettuneet, jos suinkin mahdollista, vuoristoalueille. Suomessa ainoa luontainen paikka susille olisi Lapin erämaat. On hyvä, että siellä petopolitiikassa on huomioitu sosiaaliset ja taloudelliset seikat.

Suomen sudet kuuluvat saumattomasti suureen Euraasiansuden populaatioon. Sen koko on noin 42 000 yksilöä. Se ei ole EU:n luontodirektiivin perusteiden mukaan uhanalainen.

Direktiivin 1. Artiklan suojeltavien lajien luettelossa on myös susi. Artiklan poikkeukset kohta i: ”uhanalaisia, lukuun ottamatta niitä lajeja, joiden luontainen levinneisyys tällä alueella on rajallinen ja jotka eivät ole uhanalaisia tai vaarantuneita läntisellä palearktisella alueella”. Läntinen palearktinen alue ulottuu Euroopasta Uralille saakka.

Tällä perusteella Virossa voidaan metsästyksellä rajoittaa susikantaa. Suomen liittyessä EU:hun suden luontainen levinneisyys meillä oli hyvinkin rajallinen. Ainoat susilaumat, mikä on susikannan määritelmä, olivat satunnaisesti aivan itärajamme tuntumassa.

Uudessa sudenhoitosuunnitelmassa on todettava ekologisten tosiasioiden osoittavan selkeästi Suomen susien kuuluvan suureen, elinvoimaiseen euraasian susipopulaatioon, ja näin ollen Suomen osalta susi on poistettava EU:n luontodirektiivin suojeltavien listalta. Sudenmetsästyksen tulee kuulua Suomessa kansallisen päätösvallan alaisuuteen.

Susi on hieno erämaan eläin. Miksi ekologisten tosiasioiden vastaisesti se olisi saatava muuttamaan pois luontaisesta elinympäristöstään?

Antti Tarkkala
Orivesi

Maakuntajakoa turha sekoittaa

Suuruudenhulluus vaivaa hallintoeliittiä Pirkanmaalla. Aamulehdessä (AL 1.2.) Pirkanmaan maakuntajohtaja Esa Halme pohtii omituista yhtälöä. Suur-Tampereen syntyessä tarvittaisiin myös suurmaakunta. Keski-Suomi ja Pirkanmaa pitäisi liittää yhteen.

Monien asiantuntijoiden mielestä Tampereen ja sen ympäristökuntien liitokset eivät vaikuta maakuntarakenteeseen mitenkään, se on erillinen asia.

Maakuntajohtajan suunnitelmia tukee lehden mukaan se, että näiden maakuntien poliisilaitokset ja maistraatit on aiemmin yhdistetty. Se on kuitenkin vain pieni osa maakuntatason tehtävistä eikä voi olla perusteena kokonaiselle maakuntaliitokselle.

Jämsä vaihtoi sairaanhoitopiiriä, se on osa demokraattista mallia. Sekään ei tarkoita maakuntarajojen muutoksia.

Maan hallituksella on nyt riittävästi työtä kirjoitetun hallitusohjelman toteutuksessa, eikä ohjelmalisäyksiä kaivata. Satakunnan, Hämeen ja Keski-Suomen maakuntajohtajat eivät lehden mukaan ole tämmöisten liitossuunnitelmien takana.

Keski-Suomeen on kymmenien vuosien kuluessa syntynyt maakunnallinen vakaa toimintamalli, jolla kaavoitusta ja aluekehittämistä viedään paikallisella vuorovaikutuksella eteenpäin.

Maakunnan kehitys onnistuu parhaiten, kun toiminnot ovat henkisesti ja maantieteellisesti lähellä kansalaisia.

Sote- ja kuntaliitossekamelskan lisäksi uusia pulmia ei valtakuntaan ole syytä keksimällä keksiä.

Esko Järvenpää
Jämsänkoski

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
■ Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717.
Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
■ Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

Suojeltu Kitkanjoki, Oulanka–Paanajärvi-vesistö uhattuna

Faktat osoittavat, että Dragonin kaivos YVA:ssa olevat Rukan Sivakkaharju ja Kitkajoen Juomasuo sisältävät merkittävät määrät uraania. Juomasuolla on kovemmat pitoisuudet uraania kuin kultaa, sitä on myös määrällisesti enemmän.

Uraania sisältävä kaivostoiminta on eräs saastuttavimmista ja vahingollisimmista kaivostoiminnan muodoista maailmassa. Koska malmin uraanipitoisuus on usein pieni, yli 99 prosenttia malmin sisältämästä kiviaineksesta jää kaivosalueelle jätteenä ja erotusprosessissa syntyy runsaasti radioaktiivista jätevettä.

Jätekivi, murske ja rikastushiekka sisältävät 80 prosenttia uraanimalmin radioaktiivisuudesta sekä raskasmetalleja, kuten arsenikkia, toriumia, kadmiumia ja lyijyä.

Avolouhoksen jätekummuista leviää ympäristöön radioaktiivista pölyä ja suurempia radonkaasun päästöjä. Radon kulkeutuu tuuliolosuhteiden mukaisesti 3,8 vuorokautta muuttuen vaaralliseksi poloniumiksi.

Uraania ja arseenia sisältävät myrkkyjätealtaat aiotaan kasata Käylän ja Säkkilän kylien väliin vain kahden kilometrin päähän kylistä.

Juomasuo–Hangaslampi–Pohjasvaara kaivosalueen keskeltä virtaa Kitkajokeen suoraan Hangaspuro, josta on jo havaittu Juomasuon uraanilouhoksen saastuneita suotovesiä.

Yleisesti Dragonin kairaustoiminta alueella on uhka alueen pohjavesijänteille ja lähteille – se tulee kieltää.

Uraanikultakaivostoiminnan riskinä ovat erityisesti radioaktiivisen, myrkyllisten, jätevesien vuodot pohjavesiin ja vesistöihin, josta niitä on käytännössä mahdoton poistaa.

Koskien suojelulailla suojellussa Kitkan–Koutajoen vesistössä elää geneettisesti alkuperäinen ja harvinainen vaellustaimenkanta, joka nousee kudulle Pää- ja Paanajärvestä Suomen puoleisiin Kitka-, Kuusinki-, Oulanka- ja Savinajokiin. Kuusamon suurtaimen on jääkauden jälkeen vesistöön loukkuun jäänyt meritaimenkanta.

Sallan ja Kuusamon suurtaimenjokien pitkänajan virkistyksellinen, kalastusmatkailullinen ja luonnon monimuotoisuuden arvot ovat reilusti suuremmat kuin monikansallisten kaivosyhtiöiden lyhytaikaiset voitot.

Lisäksi Suomen ja Venäjän rajasopimuksen 4§ kieltää valtioita aloittamasta sellaista teollista toimintaa, joka uhkaisi rajavesistön puhtautta.

Kalastusseurat vastustavat Dragonin uraanikultakaivoshanketta ja vaatii kaivostutkimuksien lopettamista. Dragonin kaivospiirit ja valtaukset on purettava. Juomasuon louhos on peitettävä, suojattava ja alue tulee saattaa luonnontilaan.

Jarmo Paloniemi
puheenjohtaja
Kitkajoen kalastusseura
Jouni Ronkainen
Kuusamon perhokalastajat ry
Tuomas Jokelainen
Oulanka-Savinajoen kalastusseura

VIERASKOLUMNI

Satu kolmesta ministeristä

Olipa kerran kolme ministeriä, jotka päättivät lähteä junamatkalle. Haluttiin tutustua eri paikkoihin, avartaa näkemyksiä ja aistia arkea.

Helsingin rautatieasemalta lähdettiin puoli tuntia myöhässä. Alku sujui rattoisasti rupatellen, maisemia katsellen, iltapäivälehtiä lukien ja kännykän pätkimistä sadatellen. Muutaman matkustajan lupaukset Facebook-peukutuksesta ja Twitter-seuraamisesta lämmittivät mieltä.

Tampereella oltiin vajaa tunti myöhässä ja jatkettiin kohti Pohjanmaata. Päiviteltiin, kuinka suuri maa Suomi on. Parkanon pohjoispuolen soisilla mailla nousi sumu, pistävä ja kaikkialle tunkeva. Se sihisi junan sisään sakeana usvana. Tuoksu oli tervaisen hiostava. Näkyi hahmoja, nuijat kädessä, vihan jähmettämiä kasvoja.

Sumu tainnutti ministerit, mutta saman tien he havahtuivat veret seisauttavaan tärähdykseen. Junamatka jatkui, mutta puupenkeillä. Vaunussa oli vain kolme ministeriä. Muut matkustajat olivat poissa. Vaunu oli siirtynyt junan ensimmäiseksi. Rohkein meni katsomaan, palasi ja ilmoitti. ”Siellä on höyryveturi.”

Juna alkoi hiljentää, pysähtyi. Ikkunoista kumotti himmeä valo. Pysähdys kesti viisi, kymmenen, viisitoista minuuttia. Vaimeneva höyryn pihinä. Kännyköiden ja tietokoneiden kentät poissa. Rohkein ministereistä teki aloitteen: ”Mennään katsomaan, mikä on.”

Nariseva ovi avautui jähmeästi, ministerit laskeutuivat vaivalloisesti kapealle asemalaiturille. Oikealla oli vaatimaton asema, jonka seinässä erottui haparoiva teksti: ”Kielteinen ilmapiiri.” Yksi kertoi kuulleensa tästä paikasta Jyrkiltä: paha paikka, ikäviä ihmisiä, fantastisen vastakohta.

Oli myös tiedotus: ”Bussiyhteyttä Rakenteelliseen uudistukseen ei enää ole penkereiden sortumisen vuoksi. Pahoittelemme.”

Aseman takana oli aukio mustanaan ihmisiä. Aukion laidalla oli ainakin kaksikymmentä metriä korkea kirkasvaloinen kuva, elävä ja kolmiulotteinen. ”Se on Jyrki”, tunnistivat kaikki. Lempeä käsi ylsi piinattujen päälle. Lämpöä levisi hymyileviltä kasvoilta, ahdistuneiden ilmeet olivat siliämässä.

Kielteisyyden kiilusilmäkäärme jaksoi enää ehtyvin voimin kiertää päiden yllä: loppu oli lähellä. Väkijoukosta kuului voimistuvaa hyminää, tarkentuvia sanoja: ” Isompia kuntia, tehokkuutta, keskittämistä, loppu kehyskuntien vapaamatkustukselle, kyllä pakkoliitoksille, vastikkeellisuutta sosiaalitukiin, me olemme myönteisiä.”

Junan pilli kutsui. Tunnin päästä pysähdyttiin, lopullisen oloisesti. Vaivalloisesti ministerit kapusivat penkalle. Raiteet olivat loppuneet. Kaksi viittaa osoitti rannattomaan suomaisemaan. Kirjaimet säkenöivät, valaisivat itse itseään, virtalähdettä ei ollut.

Ylemmässä luki Kuntauudistus ja alemmassa Sote. Ne houkuttivat luokseen, viehko värinä hyrisytti ministereitä. Käveleminen olisi kuitenkin turhaa, matka uuvuttaisi eikä perille päästäisi, ei tällä hallituskaudella. Paluu peruuttamalla tuntui nöyryyttävältä, pahimmillaan tarvittaisiin apua Kielteisen ilmapiirin asukkailta. Siitä kärsisi poliittinen uskottavuus. Veturikin oli kylmennyt eikä ollut kuljettajaa. Ministerit olivat omillaan.

Palattiin vaunuosastoon. Tuli yhteinen oivallus: vedettiin verhot eteen, suljettiin varmuuden vuoksi silmät. Johtajan roolin ottanut ohjeisti:

”Istutaan rauhassa, huojutetaan vartaloitamme ja uskotellaan, että matka jatkuu.” Tätä ehdotusta tervehdittiin riemuisasti: näin ratkaisemme yhdessä ongelmat, me olemme Suomen tekijöitä, uudistuneen isänmaan asialla.”

Kun oli matkustettu puoli vuorokautta, alettiin yhdessä epäröidä ääneen, selkiäkin särki ja pohkeita pakotti: ”Pelottaa, haluamme Brysseliin.” Mutta pimeys vain tiivistyi, sumu tiheni eikä kukaan kuullut. Sen pituinen se.

HANNU KATAJAMÄKI
on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.

hannu.katajamaki@uva.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Voit kommentoida juttua osoitteessa *facebook.com/maaseuduntulevaisuus.fi* tai *maaseuduntulevaisuus.fi*

Perunasoppa yltyi porisemaan

Talouselämä levitti viime maanantaina MT:ssä ilmestyneen uutisen perunakaupan sopimusvaikeuksista, joita oli esiintynyt osuuskauppa PeeÄssän ja tuottajien välillä.

Otsikolla ”Osuuskauppias teki viljelijälle karun tempun – MT: Hinnasta -40 %” julkaistu uutinen keräsi perjantaihin mennessä noin 3 400 käyntiä, kun MT:n omilta sivuilta se oli käyty lukemassa yli 1 400 kertaa.

Uutisen kommenteissa päiviteltiin kaupan korkeita katteita, ei vain perunoissa vaan myös muissakin elintarvikkeissa.

”Minusta tuo temppu näyttää että PeeÄssä oli sekä kuluttajan, että tuottajan kukkaron puoleisessa taskussa... ja syvällä!” arvioi nimimerkki Perunasoppa.

Keskustelu siitä, onko hinnoittelu oikeudenmukaista niin tuottajan kuin kuluttajan kannalta, jatkui Twitterissä.

Vihreiden eurovaaliehdokas **Anne Bland**, joka tunnetaan ruokapiirien kannattajana, lähetti S-ryhmälle terveisiä: ”Asiakasomistajana toivoisin kunnon hinnan lähiruoan tuottajille sen sijaan että ylijäämällä vaan Prismoja Venäjälle

Jyväskyläläinen opiskelija ja ruokaharrastaja **Annimaria Valli** jatkoi: ”Samaa mietin tänään, kun luin Yhteishyvästä juttua, jossa kehuskeltiin S-ryhmän panostavan lähiruokaan.”

S-ryhmän päivittäistavarakaupan valikoimajohtaja **Ilkka Alarotu** vakuutti, että esimerkiksi PeeÄssä:n kaikissa myymälöissä on myynnissä lähituottajien perunaa.

”Tuottajien suoramyynti on hyvä ja kannatettava asia. Nostaa ruoan arvostusta”, hän jatkoi.

Keskustelua käytiin myös PeeÄssän Facebook-seinällä, jossa harmistunut asiakas kertoi vaihtaneensa toiseen kauppaan PeeÄssän hinnoittelun vuoksi.

Toimialajohtaja **Juha Riikola** vastasi hänelle, että PeeÄssä tarjoaa asiakkaille aina myös edullisen vaihtoehdon. ”Toivomme, että pystymme myymään edullisella hinnalla aina myös paikallista perunaa, sillä siihen kohdistuu alueellamme suurin kysyntä. Jos se ei onnistu, pyrimme löytämään ratkaisun, millä myös paikallinen peruna saataisiin myyntiin neuvottelun kautta löydettävällä yhteisellä hintanäkemyksellä.”

”Siinä vaiheessa voitte puhua kustannusten alentamisesta, kun lakkaatte pykäämästä jatkuvasti uusia kauppapytinkejä. Teillä on ongelma - mihin tunkea kaiken ylimääräisen tuloksen mikä jää? Ei ainakaan tuottajahintoihin, eikä kyllä niihin edullisempiin tuotteisiin tai palkkoihin”, asiakas kritisoi silti.

KAIJALEENA RUNSTEN